

Ska man rädda ålgräset är det bäst att tillkalla en jurist

Det kustnära ålgräset är havets barnkammare. Dessutom bidrar det till att förbättra vattenkvaliteten, minska syrebrist och binda kol i kretsloppet. Men ålgräset är hotat. Sedan 80-talet har ålgräsängarna längs Bohuskusten minskat med 60 procent. Som tur är arbetar en tvärvetenskaplig forskargrupp med att genomlysna problemet från flera håll samtidigt.

I forskargruppen ingår bland andra tre marinekologer, en miljöekonom och så Lena Gipperth och doktoranden Kristjan Laas från Juridiska institutionen på Handelshögskolan. Lena Gipperth ser flera fördelar med att forska över ämnesgränserna.

– Vi lägger till perspektivet hur vi kan jobba med legala eller ekonomiska styrmedel för att åstadkomma en förbättring. Tack vare samarbetet får vi en helt annan förståelse för vad det är som ska regleras och ett gemensamt språk som gör att vi kan bemöta argument och diskutera ämnet även utanför forskningen.

Kompensationsåtgärder – ett hett ämne

Det som Lena Gipperth är mest intresserad av, rent juridiskt, är kompensationsåtgärder. För att tillåta att ett ekologiskt viktigt område förstörs, ställer man krav på att ett annat område restaureras. Utgångspunkten är Vattendirektivet, EU:s gemensamma regelverk för att säkra god vattenkvalitet. Många aktiviteter som påverkar vattenkvaliteten negativt måste tillståndsprövas, vilket gör att frågan om kompensationsrestaurering ständigt dyker upp i olika sammanhang.

– Att till exempel bygga en ny hamnanläggning eller ett vindkraftverk i ett grunt kustområde, kan innebära att stora ålgräsängar försvinner, vilket i sin tur påverkar vattenkvaliteten negativt, berättar

Lena Gipperth. Vill man trots det genomföra projektet så kan det krävas att man kompenserar för bortfallet. Men det saknas kunskap, både om hur man rent praktiskt bär sig åt för att återplantera ålgräs och om de juridiska ramarna för sådana projekt.

Handbok för beslutsfattare

Bristen på kunskap har gjort att forskargruppen redan nu, innan de har publicerat några resultat, är en instans som man ber om råd i olika ärenden.

– I förra veckan fick vi en förfrågan från Länsstyrelsen, berättar Lena Gipperth. De hade fått en ansökan från en hamn som ville muddra för att kunna ta emot större fartyg. Den tänkta inseglingrännan gick rakt igenom värdefulla ålgräsängar och Länsstyrelsen ville att vi skulle ge dem någon form av utlåtande. En utmaning är hur kompensationsodlingen i så fall ska se ut – alltså hur stort område som ska återplanteras, vem som har ansvar för att det nyplanterade ålgräset verkligen tar sig och så vidare. Det är också vanligt att man underskattar kostnaderna för en restaureringsåtgärd.

Forskargruppens målsättning är bland annat att deras arbete ska resultera i en handbok för myndigheter, så att beslutsfattarna får ett bättre underlag för att kunna göra egna bedömningar i framtiden ■

